

CENA NR
20

PRENUMERACJA
Miesięcznik
Lwowie 4zł
dostawa
w domu 3zł
Polsce a przel. k
na pocztową 4zł
20 gr., zagranicą
miesięcznie 6
50 gr.
Dla urzędników
państw. i nau-
zycieli miesię-
cznie 3 zł. 50gr.

Praków
Biblioteka Jagiellońska

PRACOWNIK LWOWSKI

Organ demokratycznej inteligencji

Wydawca: Nowa Polska Spółka Wydawnicza, Sp. z ogr. odp.

Redakcja
i Administracja
ul. Ossolińskiej 13
Telefon redakcji
19.
w nocy 29-19.
Tel. adm. 32-19.
Adres dla tele-
gramów: Kurjer
Lwowski, Lwów.
Rękopisów nie
zwraca się.
Redaktor naczelny
przyjmuje: od
1-2 w południe.
P. K. O. Nr.
153.215.

WINA stołowe i kuracyjne poleca F-a „ZAKOPANE“ Moor & Stachowicz, Lwów, Akademicka 24 — Sapielhy 25

Otwarcie sesji sejmowej odbędzie się 13 bm. na zamku.

Warszawa, 4. 11. (PAT.) Według tego, że wszystkie sprawy związane z otwarciem sesji Sejmu i Senatu zostały załatwione. Pan Prezydent Rzeczypospolitej zdecydował otworzyć Sejm i Senat osobiście 13

listopada b. r. o godz. 2 popołudniu w Zamku.

listopada b. r. o godz. 2 popołudniu w Zamku.

Konflikt marsz. Piłsudskiego z marsz. Ratajem grozi przesileniem marszałkowskim.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 4 listopada. Według opinii kół parlamentarnych, stosunki pomiędzy marszałkiem Sejmu a premierem, są wysoce

naprężone. Pośrednictwo wice-marszałka Sejmu p. Daszyńskiego, okazało się jak dotąd bezskuteczne. W związku z tem krążą pogłoski o mo-

żliwości przesilenia na stanowisku marszałka Sejmu.

Ministrowie dyskutują nad rosnącą drożyzną.

Warszawa, 4. 11. (PAT.) Na posiedzeniu Komitetu ekonomicznego Rady Ministrów, które rozpoczęło się o godz. 5 popołudniu pod przewodnictwem wicepremiera Bartla przyjęto w zażalenie projekt rozporządzenia Prezydenta Rzplitej o ustaleniu przy Prezydium Rady Ministrów komisja dla badania kosztów produkcji w mianach, a także

projekt rozporządzenia o ustanowieniu biura badania cen przy Ministerstwie przemysłu i handlu.

Uchwalono przedłożyć Radzie Ministrów wniosek min. spraw wojskowych w sprawie zawarcia umowy z firmą Skoda na dostawę silników lotniczych, rozwiązując równocześnie umowę z firmą Francopol. Uchwalono przedłożyć Radzie Mi-

nistrów wniosek ministra komunikacji o zakupno wytwórni wagonów pod firmą „Wagon“ w Ostrowiu.

Przeprowadzono dyskusję w sprawie rosnącej drożyzny artykułów pierwszej potrzeby przy czem dalszy jej ciąg odłożono do następnego posiedzenia.

Zapowiedziany zjazd konserwatystów nie odbędzie się.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 4 listopada. Zapowiedziany na 55 b. m. przez niektóre odłamy prasy prywatnej zjazd przedstawicieli sfer ziemiańskich konserwatywnych nie odbędzie się. Tożsą się natomiast dość ożywione konferencje pomiędzy reprezentantami kół ziemiańskich za

sprawą polityków z Chrześc.-narod. i endecji, celem wciągnięcia pozostałych sfer ziemiańskich nie biorących dotąd udziału w życiu politycznym.

Wiadomości zamieszczone przez niektóre dzienniki, jakoby ambasador polski w Paryżu p. Chłapowski miał otrzymać dłuższy urlop, celem

spędzenia go w Poznaniu dla zorganizowania ziemianstwa wielkopolskiego, nie odpowiada prawdzie. — Ministerstwo spraw zagranicznych komunikuje, że p. Chłapowski skorzystał w październiku ze swego urlopu, obecnie zaś wrócił na placówkę paryską.

Spisek anarchistów przeciw rządowi hiszpańsk.

Paryż, 4. 11. (AW.) Masowe aresztowania dokonane w niewielkim miasteczku francuskim Perpignan w południowo-zachodniej Francji, znajdującem się w pobliżu granicy hiszpańskiej, zaczynają się wyjaśniać. Aresztowania te pozostają w związku ze spiskiem włoskich i hiszpańskich anarchistów na istniejący obecnie regime w Hiszpanji. Spisek ten, jak widać z pierwotnych dochodzeń, zmierzał do wykorzystania ruchu separatystycznego w Katalonii i prowincję tę obrał sobie ja-

ko miejsce wybuchu rewolty. Dzięki przejściu i odszyfrowaniu jednego z listów przez policję kryminalną w ciągu nocy aresztowano w hotelach w Perpignan 400 anarchistów, przebranych za turystów hiszpańskich, włoskich i angielskich. — Wszystkie pociągi odchodzące z Francji do Hiszpanji podlegają kontroli. Kierownikiem organizacji zamachowej jest jeden z anarchistów, Carrollon, posiadający rozległe stosunki w Paryżu, skąd, jak się zdaje, był subsydiowany.

Paryż, 4. 11. (PAT.) Agencja Havasa donosi, że donoszą z Perpignan, oprócz przywódcy separatystów katalońskich Macia aresztowano również sztab generalny spiskowców.

ŚLUB KRÓLEWICZA BELGIJSKIEGO.

Sztokholm, 4. 11. (PAT.) Dziś na zamku królewskim odbył się ślub cywilny księżniczki Astrid z belgijskim następcą tronu.

KONFERENCJE MARSZ. RATAJA.

Warszawa, 4. 11. (PAT.) Marszałek Sejmu konferował dziś z posłami Niedziałkowskim, Witosem, Deb- skim, Chacińskim, Holeską i Głabiń- skim. O godzinie 13. Marszałek przy- jął majora Prystora.

Min. Składkowski chory.

Warszawa, 4. 11. (PAT.) Minister spraw wewnętrznych Składkowski, zaniemógł. Choroba potrwa kilka dni. Ważniejsze sprawy minister załatwiać będzie w tym czasie u siebie w domu.

DALSZE ZMIANY W ADMINI- STRACJI PANSTWA.

Warszawa, 4. 11. (AW.) W mini- sterstwie spraw wewn. przewidzia- ne są dalsze zmiany personalne. W stan nieczynny mają przejść wice- wojewoda Łódzki p. Ossoliński i sta- rosta łucki p. Rogoziński.

ARYSTOKRACI NA ZAGRANICZNE PLACÓWKI DYPLOMATYCZNE.

Warszawa, 4. 11. (AW.) Według informacji z MS rządowych, mają nastąpić wkrótce pewne zmiany w obsadzie placówek zagranicznych. Aktualnie nadal są kardynałatury p. Tarnowskiego na posła w Waszyng- tonie, p. Sapielhy na posła w Berlinie i p. Radziwiła na posła w Bu- kareszcie.

Notowania giełdowe.

Dolar w wolnym obrocie dnia 4 b. m. w Warszawie 8.995 zł. — we Lwowie 8.98 zł.

Urzędowe notowania giełdy warszawskiej. Dolar transakcje 8.99 — sprzedaż 9.01 — kupno 8.97.

Nowy Jork transakcje 9.00 — sprzedaż 9.02 — kupno 8.98.

Tendencja utrzymana.

Zurych urzędowy. Warszawa 57.00; N. Jork 5.13 5/8; Londyn 25.14; Paryż 17.075; Wiedeń 73.175; Praga 15.355; Włochy 22.225; Belgia 72.15; Budapeszt 72.69; Sofia 374; Holandia 207.325; Oslo 129.85; Kopenhaga 167.90; Sztokholm 138.475; Hiszpanja 78.575; Bukareszt 285; Berlin 123.3175; Belgrad 9.145.

Pogietda nowojorska. Warszawa 11.37; Londyn 4.94 5/8; Paryż 3.265; Wiedeń 14 1/8; Praga 2.9525; Włochy 4.375; Belgia 13.91; Budapeszt 14 1/8; Szwajcaria 19.28; Sofia 0.72; Holandia 39.98; Oslo 25.64; Kopenhaga 26.59; Sztokholm 26.70; Hiszpanja 15.145; Bukareszt 0.555; Berlin 23.79; Belgrad 1.77.

O jasną decyzję.

Lwów, 5 listopada.

(z.) Dzieje polityczne dni ostatnich stanowią niezbyt pomyślny prognostyk dla dalszej współpracy obecnego Sejmu z obecnym rządem. — Jakkolwiek sprawa „ceremoniału” nie weszła w stadium otwartego konfliktu i przypuszczalnie będzie załatwiona na płaszczyźnie wzajemnego „porozumienia”, to jednak niezbyt zręcznie ukryta tendencja ponizienia Sejmu, niezawodnie spowoduje poważne zaognienie w stosunkowaniu się parlamentu do rządu.

Zastrzedz się należy, że sam fakt uroczystego powitania p. Prezydenta przez Izbę i wysłuchanie orędzia stojąco nie przynosi Sejmowi najmniejszej ujmy i jak tego dowodzą oświadczenia klubów sejmowych, Sejm chętnie godzi się na oddanie należnej czci Głowie Państwa. Tendencji ubliżenia Sejmowi doszukać się jednak można bez trudu w niepotrzebnej dyskusji, jaka dookoła sprawy „ceremoniału” się wywiązała i wedle mnożących się oznak nie przebrzmi bez echa.

Nie popadając w zbyt pesymizm, przewidzieć można, że zwyczajna sesja budżetowa, mająca być w dniach najbliższych otwarta, po podniosłej inauguracji, wejdzie pod znak nowej burzy najmniejszej wywołanej.

Metodzie stwarzania konfliktów przyświecał cel zmuszenia maltretowanego Sejmu do zupełnej uległości, lecz rozwiązanie ostatniego zatargu powinno być dostatecznie pouczające, że metoda ta jest co najmniej obosieczna.

Nie chcemy wdawać się w tej chwili w dyskusję, jak powinny kształtować się stosunki rządu do parlamentu w państwie demokratycznym. Specyficzne warunki w jakich znalazło się nasze państwo, usprawiedliwiają porządek znaczny nawet uchybień zasadom parlamentaryzmu. Pod chuchem panoszącego się zia musieli rajbardziej ortodoksyjni demokraci wejść w kompromis z własnym przekonaniem i chcąc nie chcąc koncedowali rządowi moralne prawo przeciwstawienia się nad miarę rozpanoszonemu sejmowładztwu. W zamian za to opinia demokratyczna, domagać się może słusznie od rządu zdeklarowania swego stanowiska względem Sejmu obecnego i wyraźnej odpowiedzi, czy chce z Sejmem tym współpracować, czy też uważa go za „niepoprawnego grzesznika”.

Stwierdzić należy, że rząd nie starał się odpowiedzieć na to pytanie nawet pośrednio. Linja postępowania rządów pomiatowych wobec Sejmu jest tak niejasna że niewiadomo, czy rząd chce Sejm ugłaskać i użyć go za narzędzie do nadawania swym zamierzeniom sankcji ustawy czy też chce rządzić samodzielnie, przedłużając dni żywota Sejmu tak długo jak się da, obawiając się swego następcy. Przynajmniej pierwszą z tych ewentualności, dziwnym co najmniej wydać się musi stanowisko rządu, zachowującego się względem Sejmu, delikatnie mówiąc nietaktownie, a nawet wręcz niepolitycznie, ten bardziej, że Sejm dał kilkakrotnie do zrozumienia, że godzi się na narzuconą mu rolę biernego narzędzia, lecz z drugiej strony żąda zachowania pewnych prerogatyw. Gdyby zaś w intencji rządu leżała druga alternatywa — a dużo oznak za nią właśnie przemawia, byłoby

to polityka strusia niegodna rządu, któremu przyświecają wielkie hasła naprawy państwa.

Uzdrowienia radykalnego i trwałego nie osiągnie się przesunięciami personalnymi, reorganizacjami i tem mniej romantycznymi aeroplanowymi inspekcjami. Uzdrowić bowiem trzeba zębry naszej państwowości. Stało się to częściowo przez zmianę konstytucji, lecz pozostaje do wykonania dzieło równie nieodzowne — zmiana ordynacji wyborczej. Na szafcu obrońców nieszczęśliwej ordynacji dotychczasowej, która dała nam dwa błędne do pracy Sejmy znalazło się tylko nieliczna grupa doktrynerów lewicowych.

Poza nimi, zdaje sobie sprawę z konieczności daleko idących zmian cała zdrowo myśląca opinia publiczna. Przypomnieć tu należy, że sprawa zmiany ordynacji wyborczej została wyjęta z zakresu pełnomocnictw, a więc że jest to pensum, które będzie musiał odrobić Sejm i Senat obecny. Pewne pozory zdają się wskazywać na to, że rząd często zapomina o tem, wywiązując sytuację, grożącą rozwiązaniem Sejmu przed spełnieniem tego zadania, albo co gorsza, godzi się na niedopuszczalną ewentualność wybrania trzeciego z kolei niedołęznego do twórczej pracy Sejmu.

Budżet Ministerstwa Sprawiedliwości.

Warszawa. (Tel. wł.)

Wydatki ministerstwa sprawiedliwości przewidywane na okres budżetowy od 1 kwietnia 1927 do 31 marca 1928 w porównaniu z budżetem roku 1926 powiększone zostają o 7,295.092 zł. na zwiększenie wymiaru sprawiedliwości i na utrzymanie więzień.

Wymiarowi sprawiedliwości w Polsce służy 387 prokuratorów i podprokuratorów, 3049 sędziów, 1003 aplikantów, 7737 urzędników i 2695 woźnych.

Więzień posiada Polska 122 na 32.000 więźniów, pozostających pod dozorem 788 wyższych funkcjonariuszów i 3216 dozorców.

Aresztowanie spiskowców hiszpańskich w Paryżu.

Paryż, 4. 11. (PAT.) Policja dokonała rewizji w mieszaniach przy wódców rewolucjonistów hiszpańskich między innymi u byłego deputowanego Francisco Marcia i skarbnika Komitetu rewolucyjnego Gomeza. Znalezione wiele dokumentów kompromitujących. Aresztowano syna Marcia, który właśnie powrócił z Barcelony. Oświadczył on, że nie

wiedział nic o zamierzeniach swego ojca.

Paryż, 4. 11. (PAT.) Jak donosi „Journal” w następstwie rewizji przeprowadzonej u Francisco Marcia przywódcy stronnicy separatystów katalońskich mają być dokonane liczne aresztowania w Paryżu i na prowincji.

Zakończenie strajku górników ang. bliskie

Londyn, 4. 11. (PAT.) Według opinii delegatów na konferencję komitetów wykonawczych syndykatów należących do kongresu tradycjonalistów należy się spodziewać bliskiego zakończenia strajku górników. — Komitet wykonawczy górników

zwrócił się do konferencji delegatów górniczych o upoważnienie do zawarcia układów okręgowych z zastrzeżeniem konieczności przestrzegania zasad układów ogólnokrajowych.

Z prasy ruskiej.

Ukraiński „dzień oszczędności”. — Dwie dziedziny pracy, pogrążone w zastoju.

Lwów, 5 listopada.

Ukraińcy urządzili swój osobny „dzień oszczędności” w dniu 31 października. W przeddzień tego terminu odbył się zjazd ukraińskich kredytowo-oszczędnościowych kooperatyw w sali „Centrobanku”. Uchwalono założyć ukr. towarzystwo kooperatywne „Oszczadnist”, którego zadaniem będzie akcja propagandowa i zbieranie nawet najdrobniejszych wkładek.

Przy sposobności tego zjazdu zestawia „Dilo” bilans finansowy ukraińskiego społeczeństwa, podkreślając, że dział ekonomiczny i literaturny stanowią dwie gałęzie pracy, które z wszystkich dziedzin życia społecznego Ukraińców znajdują się w stanie największego zaniedbania i są pogrążone w zastoju. Majątek własny ukraińskich kooperatyw kredytowych bez „Zemelnego Banku” i „Ukraińskiej Szczędności” wyniósł przed wojną 6½ milionów ko-

ron, w r. 1925 tylko 650 tysięcy zł. Wkłady oszczędnościowe wynosiły przed wojną 25½ mil. kor., w r. 1925 sumę 1½ mil. zł.

ZWALCZANIE ŻEBRACTWA W WARSZAWIE.

Warszawa. (Tel. wł.)

Nad kwestją zwalczania żebractwa obradowali w wydziale opieki społecznej Magistratu i liczący wie organizacji społecznej, która ma powstać w celu zwalczania żebractwa w Warszawie. Organizacja ta ma udzielać pomocy ubogim i kalekom, a odsunąć od łatwego życia wyzyskiwaczy i procederzystów. Na zebraniu omówiono kierunek i warunki akcji przeciwebractwej, a opracowanie statutu powołującego towarzystwa powierzono wybranej komisji.

UCHWAŁY SJONISTYCZNEJ RADY PARTYJNEJ.

Warszawa. (Tel. wł.)

W Warszawie obradowała w ciągu dwóch dni sjonistyczna rada partyjna, która rozpatrywała sprawy partyjne i ogólnopolityczne. Szło przede wszystkim o przeprowadzenie rezolucji o ponowne zjednoczenie zwalczających się ugrupowań.

Poseł Harglas wygłosił referat polityczny. Mówca stwierdza, że sympatje ludności żydowskiej są po stronie Piłsudskiego. Posłowie żydowscy odnieśli się przyjaźnie do przewrotu, gdyż dzięki temu upadł gabinet Grabskiego i Witos, przewrócone zostały hasła walki z reakcją, równoprawienia mniejszości itd. Dla nikogo nie jest tajemnicą, że i w obozie marszałka Piłsudskiego znajdują się antysemita. Różnica jednak polega na tem, że dla narodowej demokracji antysemityzm jest częścią składową programu, podczas gdy u piłsudczyków tak nie jest. Dlatego żydzi głosowali za Piłsudskim, a następnie za Mościckim, gdyż zapewniono żydów, że nie jest on antysemitą.

Mówca wylicza postulaty, które żydzi głosili wobec ministra Bartla, a których zrealizowanie ten uzależnił od pełnomocnictw sejmowych. W dalszym ciągu poseł Harglas wskazywał, że wprowadzenie polityki koła jest bardzo trudne z powodu opanowania postać Reicha.

ROZŁAM POLITYCZNY ZIEMIANNICTWA.

Warszawa. (Tel. wł.)

Dzisiejszy „Robotnik” informuje, że w tonie ziemiaństwa istnieją głębokie różnice poglądów w związku ze zjazdem w Nieświeżu i ustosunkowania się w sprawie ziemiańskiej do Rządu. W Wielkopolsce partii nacjonalistycznej przychylny raczej Chrześc. Nar., ziemiaństwo na Krzeszach w ścisłym jest w dużej większości za zjazdem nieświejskim. W Kongresówce walczą oba poglądy, pragnąc jednakże ustalić na czyją korzyść.

UROCZYSTOŚCI W KRAKOWIE.

Kraków, 4. 11. (PAT.) W gimnazjum św. Anny w Krakowie odbyła się wczoraj podniosła uroczystość odsłonięcia tablicy pamiątkowej w westybulu gmachu na cześć profesorów i uczniów tego zakładu poległych w roku 1914 do 1920.

Kraków, 4. 11. (PAT.) Dzisiaj jako w pierwszy dzień Tygodnia Akademika odbędzie się o godz. 11 30 poświęcenie kamienia węgielnego domu medyków.

USTAWA PRASOWA.

Warszawa. (Tel. wł.)

Jak słychać opracowanie nowej ustawy prasowej potrwa jeszcze czas dłuższy. Niezależnie od tego w najbliższym czasie ogłoszonym zostanie rozporządzenie, nadające władzom administracyjnym prawo nakładania na pisma grzywny od 50 do 5000 zł. za rozsyłanie zmyślonych pogłosek.

POWRÓT MUSSOLINIEGO.

Rzym, 4. 11. (PAT.) Wczoraj o godzinie 20.20 powrócił tu Mussolini witany na dworcu przez wszystkich członków rządu, przedstawicieli senatu oraz izby, członków dyrektoriatu partii faszystowskiej i przedstawicieli władz miejscowych. W czasie przejazdu premiera przez ulice miasta zebrane na chodnikach olbrzymie tłumy zgromadziły mu entuzjastyczną owację.

Raut reprezentacyjny V. Tygodnia Akademika odbędzie się dnia 6. listopada br. w Kasynie Miejskim.

Pod znakiem czasu.

PRZED NOWĄ PODWYŻKĄ.
Lwów, 5. listopada.

Nową podwyżkę taryf kolejowych od 1-go lutego jest już postanowiona. Zapowiedź ta, jak to już poprzednio tylekroć bywało, budzi wielkie zanępkowanie. Każda podwyżka, a już szczególnie opłat kolejowych, jest zawsze hasłem do całego szeregu innych podwyżek.

Gwałtowne podrożenie cen węgla wpłynęło już bardzo niekorzystnie na nasze stosunki drożyzniarne. Skoro przyłączy się doń jeszcze i podwyższenie cen transportu towarów, kupcy i przemysłowcy będą mieli nowy pretekst do tem pilniejszego zdzierania skóry z konsumentów.

W takim razie nie pomoże nam nawet stosunek złotego do dolara, który utrzymuje się od dłuższego czasu na jednym poziomie.

(m.)

KATASTROFA W KOPALNI.

Nowy Jork, 4. 11. (PAT.) W Ispenbing (Stan Michigan) wskutek zapadnięcia się ziemi w taniejszej kopalni zasypanych zostało 40 do 60 górników tamże pracujących. Istnieje małe nadzieje wyratowania ich.

Nadesłane.

**JUŻ NADESZŁY
OSTATNIE NOWOŚCI
DLA PAŃ do firmy
ANTONIEGO UWIERY**
Lwów ulica Halicka 10.
również do filji w Tarnopolu-Stryju. 2524

NĘDZNICY II-ga CZĘŚĆ (3 i 4 serja)

Ostatnie dwa dni (piątek 5-go i sobota 6-go b. m.)
wyświetla tylko kinoteatr „Apollo”. Początek seansów: o godz. 3, 5, 7, i 9-lej

Tydzień Akademika.

CARMEN W TEATRZE WIELKIM.

W niedzielę, dnia 8 listopada br. odbędzie się w Teatrze Wielkim uroczyste przedstawienie operowe, z którego czysty dochód przeznaczyla gmina m. Lwowa na rzecz „Tygodnia Akademika”. Wykonana będzie „Carmen” J. Bizeta w zupełnie nowej i więc interesującej obsadzie. W partji tytułowej wystąpi gościnnie świetna primadonna opery warszawskiej p. Wanda Wermińska, obdarzona niepospolicie pięknym głosem równie niepospolitą urodą. Deskonalym jej partnerem będzie uproszony przez Woj. Kom. Pom. utubieniec Warszawy znakomita siawa śpiewačka Ignacy Dygas, który wystąpi gościnnie w partji Don Josego. Obydwa nazwiska mówią same za siebie i zdaje się sprężynę zachęty dla naszej muzykalnej publiczności nie potrzeba.

PRZEDSTAWIENIE W TEATRZE MAŁYM.

Dzięki uprzejmości p. dyrektora Teatru Małego Ludwika Czarnowskiego udało się ruchliwemu Komitetowi M. Tygodnia Akademika pozyskać salę Teatru na jeden dzień, w którym odbędzie się przedstawienie na dochód Tygodnia Akademika. Skutkiem tego, iż nie tylko próby, ale i sam tytuł mającej być odegranej sztuki trzymane są w ścisłej tajemnicy projektowane przedstawienie wzbudza ciekawość wśród sfer artystycznych Lwowa. Będzie to zdaje się jedna z tych niespodzianek,

któremi p. dyr. Czarnowski tak często obdarza nasze miasto.

KONCERT W TOWARZYSTWIE MUZYCZNYM.

W piątek 12 listopada br. o godz. 8.15 wieczorem w sali Tow. Muz. przy ul. Chorążczyzny odbędzie się jedna z większych imprez Tygodnia a to wielki koncert, którego program obejmuje: produkcje znakomitej śpiewaczki polskiej p. Stanisławy Argasińskiej-Choynowskiej, oraz produkcje znanej i obecnie zbierającej laury w Warszawie pianistki Lucyny Robowskiej.

Występ gościnny p. Stanisławy Argasińskiej-Choynowskiej na estradzie lwowskiej będzie jednym z ostatnich w tym roku występów artystki w Polsce, wkrótce bowiem wyjeżdża nasza świetna pieśniarka z polską wieśnią do Francji. W programach obu artystek czytamy przeważnie nazwiska polskich kompozytorów; więc Chopin, Niewiadomski, Wieniawski, Stadkowski, Szymanowski i p. Stan. Argasińska-Choynowska odśpiewa nadto przemilne i wiele oryginalne pieśni japońskie.

ZAMBONI SPRAWCA ZAMACHU NA MUSSOLINIEGO.

Paryż, 4. 11. (PAT.) Pisma donoszą z Belonii, że sprawcą ostatniego zamachu na Mussoliniego zdaje się być jednak Zamboni. Stwierdzono iż rewolwer, z którego sprawca strzelał do Mussoliniego należy do brata Zamboniego.

Sniegowce i Kalosze Tretorn
HALLLEPSZY WYRÓB
Gabryel Stark
Lwów, pl. Marjański 11.

Ponoś...

Perjody sejmowe.

Gdy sejm powiedział sobie wreszcie: —

[Jestem

Przyszedłszy na świat w mnogich głosów

[chwale,

Sprawował rządy z olimpijskim gościem

I, jak to mówią, „zasładał” wspaniale.

Lecz wnet zrozumiał, że człowiek się rodzi

Raz; więc gromadził skrzętnie synkury.

Wówczas mówiono, że sejm pilnie „chodzi

Sam koto siebie. — To był okres wtóry.

Wkrótce maj przyszedł, a z nim przewrót

[w świecie.

Nowe życie na tym ziemskim globie

Nowy perjod mamy dziś — jak wiccie

Sejm cicho „leży” na łopatki obie.

Jednak już słychać tędy i oweśy,

Że wisi nad nim cios nowego gromu: —

„Stanie” na baczność i na głos komendy:

Marsz! — równym krokiem odejdzie do

[domu.

Wia

Dziennik „Kurjera Lwowskiego” z 6. 11. 1926

ALEKSANDER DAN.

PRZYJAZŃ.

(Ciąg dalszy).

Leżąc z rękami pod głową, starałem się niekiedy sprecyzować mi ja zmianę, wyowić z niej jakiś motyw dostępny dla umysłu, często bowiem przenikał miłe przyjmujący lek. bałem się zazdrości wszystkich przedmiotów otaczających mnie. Widziałem przed sobą krzesło oddzielone od stołu nieczem nieśtygnący oddech, wteraz zdawało mi się, że widzę jak przechyla się nieznacznie w stronę stołu. Witałem to na wieczność skazane osamotnienie spieszonym spojrzeniem bezradności i strachu. Straciłem kontakt z najbliższym wym: światem.

Ale cóż to wszystko znaczy, gdy mogę ręce zanurzać w kosztownych twoich czułościach. Filipie. Mówię dużo o sobie, nie gniewa! się: jestem tak to nacy, wrzucający z siebie ostatnie ciężary. Nad kwitnacy w oddali przyjmuję tylko ludzki nagich. Na krzyżach moją nagość wierną i mińczącą, chorągwią, utkaną z wspólnego naszego spełnienia.

Wiat rzedający wieczność, wyrzeźbił i na niej surowe fałdy.

Filip niekiedy odwraca odemnie twarz i wjem wówczas, że gnębi go rozpaczliwa wątpliwość, czy i jak dla niego będę tym świętym kielichem, który się wznosi wysoko jak świetliste mleczenie. I łudzę się w sobie a nie mogę mu powiedzieć: „tak”. Powtarzam tylko wówczas własne imię: Samuel, chce je rozbić w miał drobny, wbić w ziemię rozsiać po powietrzu, by przestało na wieki wieków być. Często myślę, że zbliżam się do upragnionej bezinności i wszystkie przedmioty dokoła stają się podobne do mnie. Filip promienieje smutnem szczęściem idącym ze mnie i upaja się ntem jak rozżarzona ekstazą. Wówczas i ja staję się dla niego dywanem, stąpa po mnie i obdarza mocnym dotykiem jedności.

Dziś gdy wszystko to minęło zdaje sobie dokładniej sprawę z wpływem jaki na niego wywierałem. Odziedziczył po oicach okrągłe patrzanie się na rzeczy, wszystko co wchodziło w łączność z jego zmysłami zamykało się jak kwiat odurzony ciemnością. Ale ja mu palcami chciwemi rozdzierałem te sennie wizje i czerwono buchało z

każdego mego dotknięcia. Słowem zdruzgotanemu, rozbitemu na miliard ostrych płomieni, podsycałem jego zamyslenia, z słodko przerażoną twarzą nadchylał się nad ogniem i pił. Jego sceptycyzm miał zapach dziewczęcych dłoń a mój był potwornie wyolbrzymionym grymasem, nie śmierałem ale czemś słodko straszliwszem: rozkoszowaniem się nią. Znal ją dotychczas tylko jako pieszczącą sylabę a ja mu podsuwalem ja jako żywe przerażenie. Wrastał we mnie i nasiąkał moją przeszłością. Sylabizowałem jeszcze raz moją młodość na jego łanliwym ciele. O, palące odłamki ojcostwa, poczętego z ducha! Nadsiuchiwałem nocą gwiazdzistych kroków Lucyfera, gdy wpływał do pokoju, dziergaliśny z słów płonących buntownicze drabiny do nieba. Słodko groźna ofiarą Filipa sy-cyliśny ich pęd. Czas płynął.

Co do mnie, zacząłem pod wpływem Filipa odczuwać „kształty”. Nie wiem, czy dobrze się wyrażę, jeśli stan mój przez spotkaniem się z nim określić jako stan dynamiczny. Dynamika przyciągana przez chaos pezbawia rzeczy — kształtów, roztopia je w ognistym ruchu. Filip wylawiał przedemną rzeczy pojedyncze, samoistne, zastygłe w

tragicznej czystości. Rozumiałem wówczas, że nie trzeba patetyką wyolbrzymiać świata, że świat może być więcej skoro przedrze się poprzez ruch do uproszczonego istnienia. A jednak nie mogłem długo milczeć przed objawieniem, jakim była dla mnie skończona linja prosta. Z najmniejszych zakątków mego ciała wydzyrał się krzyk za spiralą, za zygzakiem, za komplikacją. Jak kreć zagrzebałem się pomownie w ponurej scholastyce mych przewidzeń.

Trwało to długo. Myślałem że jestem już na zawsze sprzęgnięty z zasadą podwójności, że nigdy, nigdy więcej nie powrócę do gorzkiego znużenia się samym sobą, do bluźnierstw za niezużyte dobroci wysychające w bezpłodnem sercu do przedrzeźniania swego cienia, swobodniejszego odemnie i bardziej światłości swej magii, któremu nieraz rozdręcałem zacłocznej chłonności i komunii księżyccowych. Aż przeszedł dzień, w którym jak dwa psy wściekle wybuchły z nas nasze dwie odrębności. A wywołała to kobieta.

Dok. nast.

Bandyci w mundurach wojskowych i pełnem uzbrojeniu

dokonali pod Lwowem szeregu napadów rabunkowych.

Lwów, 5 listopada. W nocy z 2 na 3 b. m. około godziny 24.30 na gościńcu Jaryma Grabnik, jacyś dwaj mężczyźni w mundurach wojskowych i pełnem uzbrojeniu, dokonali całego szeregu napadów rabunkowych. I tak: ofiara bandytów, padli kupcy powracający

ze Lwowa: Samuel Küler (z Niemcowa), Benjamin Mendelsohn i Tobiasz Mendel (z Jaworowa), Gruda Brunner (z Zmyjewa), Ożjasz Mentz i Leiser Schreiber i Salomon Dreksler (ze Szkła) i w. in. Wszystkimi wymienionym zrabowano łącznie 800 złotych wiele różnych przedmio-

tów znacznej wartości. Dochodzenia podjęte przez okoliczne posterunki, policję powiatową oraz Ekspozyturę śledczą we Lwowie nie dały na razie konkretnych rezultatów.

HISZPAŃSKIE ZGROMADZENIE NARODOWE.

Madryt, 4. 11. (PAT.) Primo de Rivera rozmawiając wczoraj z przedstawicielami prasy na temat zwołania Zgromadzenia Narodowego zaznaczył między innymi, że sprawa ustalenia atrybucji Zgromadzenia oraz wewnętrznego regulaminu tego rodzaju Izby jest rzeczą bardzo delikatną wymagającą dłuższego czasu. Z tego względu jest prawdopodobnem, że Zgromadzenie nie będzie się mogło zebrać i ukonstytuować przed początkiem przyszłego roku.

Dziwne praktyki lwowskiej policji.

Morderstwo rabunkowe w Lewandówce.

Lwów, 5 listopada. Dnia 2 b. m. o godz 11 przedpoł. w Lewandówce w celach rabunkowych zamordowana została w własnym mieszkaniu Katarzyna Stankowa, żona doróżkarza. Policja o wypadku tym — jak sama twierdzi — dowiedziała się już o godz. 13(!). (Dość ryciu). Na miejsce wyruszyła komisja i podjęła śledztwo. Sprawa zbległ.

Zwyczajnie w Europie jeżeli zaistnieje wypadek poważniejszy policja za pośrednictwem prasy informuje społeczeństwo o samym wypadku oraz o postępie śledztwa. Nie jest to obowiązek ale kulturowy zwyczaj. We Lwowie pod tym względem panuje system protekcyjny.

O sprawie tej w policji dowiedziała się jedynie uprzywilejowana

przez pewnych Komisarzy część prasy, inne pisma otrzymały informacje dopiero wczoraj. Reporterka jest rzeczą trudną, nie jest jednak czarodziejstwem. Nie ma złych reporterów, są tylko mniej lub więcej ustosunkowani (!).

A za tem monopolizowanie wiadomości policyjnych przez pewnych panów komisarzy, jest sabotowaniem reporterów piśmi njeuprzywilejowanych.

P. inspektor Nowodworski winien sprawę tę zbadać i jak najrychlej uzdrowić.

P. komisarzowi Batorskiemu prowadzącemu śledztwo w sprawie tego morderstwa życzymy by tym razem znalazł sprawcę, co snadnie przydać mu się może przed odejściem na zasłużoną już emeryturę.

Z sali sądowej.

SZAJKA RABUSIÓW Z SOKALSKIEGO.

Lwów, 5 listopada. W dniu wczorajszym przed trybunałem sędziów przysięgłych stanęli Józef Pitak, Karol Wilk, Józef Huńko i Stefan Fedyna, robotnicy z Sokala, oskarżeni o szereg napadów rabunkowych; oraz Marjusz Kwabrun, oskarżony o nabywanie przedmiotów pochodzących z rabunku.

Przewodniczy s. s. o. Dukiet, oskarża prokurator Paklikowski, broni dr. Akser, dr. Przystopski, dr. Pawecki, dr. Lonia i dr. Kosacz.

Wyrok zapadnie dziś.

SZEŚĆ TYGODNI WIEZIENIA ZA KRZYWOPRZYSIĘSTWO.

Lwów, 5 listopada. Sędzia jednostkowy S. O. K. Lyczkowskiej, skazał wczoraj za krzywoprzysięstwo Marię Pospolitą z Zamarszynowa na 6 tygodni więzienia obostrzonego.

Według aktu oskarżenia Maria Pospolita, słuchana jako świadek w sporze cywilnym Leonii Strzeleckiej przeciw Janowi Pospolicie, zeznała pod przysięgą nieprawdę.

Pospolita wyroku nie przyjęła. Oskarżał prokurator Sobolewski.

Z SEKCJI III.

W kalejdoskopie.

Lwów, 4 listopada. Sekcja III sądu powiatowego to nieprzebrane źródło tematów dla humorysty, psychologa, nowelisty itp. To śmiech przez łzy i śmiech do łez... to istna galeria kapitalnych typów, to kalejdoskop w którym widzi się owo szare życie, ową codziennosc bez domieszki obłudy i szczytu, to jest prawda o człowieku.

LICHWIARZ

Michał Szajkowski żebrak, oskarżył Michała Łabaszę żebraka o lichwę!

Przytulisko Braci Albertów — ścisł, — rwetes — złodzieje — żebracy — prostytutki — włóczędzy — bandyci.

Bijatyka — awantury — a nade wszystko kradzieże. Gremium żebraków uchwaliło jednogłośnie, że aby ustrzedz się przed kradziejami, należy wyznać człowieka, który ryby zajął sprawunki i przechowywał pieniądze.

Założono kasyno, którego kierownikiem został wytrawny żebrak Michał Łabasz.

I oto okazało się, że Łabasz nie dorósł do swego zadania przez... chciwość.

Za kielich wódki wartości 20 gr. brał on 25 gr. za chleb wartości 75

gr., brał on 85 itd. A po zatem pleniadze które brał w przechowanie przepadały...

Micha, Szajkowski żebrak, Michał Łabasz, żebraka oskarżył o lichwę.

TUŚ — TUŚ..

Było to w Rudkach. Wasyl i Ahafia Perkwowie wracali z kościoła.

Szli przez pola ściżka ku domowi i z lubością spoglądali na pasące się stadko białych owieczek sąsiada.

Tuś — tuś owieczki! m-m-meez. Tuś — tuś owieczki!

Owieczki zbległy się nastroszyły uszka i słuchają.

Pan Wasyl szedł z przodu, Ahafia po zadku i syjąc okruszki popędził stadko do domu.

Spostrzegi się sąsiad i narobił krzyku. Wkrótce p. przodownik i wasata władza nakazała Wasyli i Ahafii wyprowadzić owce na pole.

Sprawa oparła się o sąd. Zapadł wyrok skazujący p. Perkwów na 14 dni aresztu.

Wasyl poszedł przodem, Ahafia po zadku... za kratki.

Oszuści na wielką skalę.

Dwaj zwolnieni inkasenci ubezpieczeniowi inkasują premje do własnej kieszeni.

Lwów, 5 listopada. Zygmunt Wolak, sekretarz Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń (Wrońskich 11) zawiadomił policję o oszustwie na wielką skalę popełnianem systematycznie na szkodę wspomnianej instytucji przez dwu zwolnionych inkasentów: Antoniego Rolińskiego i N. Parzyńskiego.

Stwierdzono, że oszuści obchodzą objęte przez Polską Dyrekcję Ubezpieczeń powiaty i inkasują u ubezpieczonych premje.

Szkoda musi być olbrzymia. Dotychczas ustalono stratę w wysokości 2.000 złotych.

Policja natychmiast wdrożyła dochodzenia i rozesłała za oszustami listy gończe.

Najgłębsze miejsce Oceanu Spokojnego wynosi wcale najnowszych badań japońskiego okrętu „Mansuniaru“ 9435 m., a znajduje się pomiędzy wyspą Bonin a Izu.

Oba strzały chybiły.

Schlemilowska historia Romana Wierzbickiego.

Lwów, 5 listopada. Romana Wierzbickiego kelnera (Ketrzyńskiego 7) stałe prześladowało niepowodzenie. Do czego się wzięł zawsze robił kłapę. Z jakąż zazdrością spoglądał on na kolegów kelnerów, którzy niczem zonglerzy, obnosili po salach po piętnaście talerzy z jadłem naraz, a on... jeden wypuszczał z rąk...

Gdy coś kupił — zapłacił za wiele. Gdy coś sprzedał — brał za mało. Gdy zakochał się — przedmiot miłości albo był meżatka, albo gardził nim. Gdy jadł chleb, znajdował w nim karakony. Gdy było gorąco chodził w futrze, gdy był mróz w „Adria“ koszuli. Jednym słowem, Piotr Schlemil we własnej osobie.

Roman Wierzbicki postanowił z tem skończyć.

Napisał testament, w którym

wszystkie swe długi przekazał przyjaciółom, poczem kupił rewolwer i zamknął się w swym pokoju.

Wszystko się działo najzupełniej prawidłowo, jak w kinie. Więc fiaska z wódką i ponura mina samobójcy.

Nerwowe krążenie po pokoju, a po tem szatański śmiech — życiu prosto w pysk. Na głowie wytrysnął kosmyk siwych włosów... huknął strzał jeden i drugi i zaplamowała cięsza...

Policja zawiadomiona o wypadku, rewolwer skonfiskowała, ś. p. zaś Wierzbickiego, po wstępniem... przesłuchaniu (!) pozostawiła... na wolnej stopie...

A tak. Oba strzały chybiły... — Wierzbicki nie był dobrym strzelcem też...

Katastrofa automobilowa na Jałowcu.

Auto zostało zdruzgotane. — Pasażerowie połamali żebra.

Lwów, 5 listopada. W dniu wczorajszym, koło remizy drogowej na Jałowcu, zdarzyła się katastrofa automobilowa, która w konsekwencji spowodowała śmierć trojga osób. Szofer auta Lw. 7413 Jan Terlecki (Jakóba Strzeżmie 2) wioził do Winnik Marijana Łajkerta (Maleckiego 10) i Władysława Michalika (Piekarska 32). Obok remizy drogowej na Jałowcu, nagle auto z niewiadomych przyczyn wywróciło się, przygniatając jadących. Siła upadku była tak wielka, że auto zostało zdruzgotane, zaś pasażerowie odnieśli ciężkie rany. Łajkert złamał 4 żebra, Michalik obojczyk. Szofer, cudem, dzięki przytomności

umysłu wyszedł bez szwanku. Na miejsce przybyło wnet pogotowie ratunkowe, które odwiozło rannych w ciężkim stanie do szpitala.

Policja po przeprowadzeniu wstępnych dochodzeń, pozostawiła szofera na wolnej stopie.

SAMOLOTY KIESZONKOWE.

Lwów, 5 listopada. Henry Ford asystował przy próbach nowych lotach nowego aeroplanu miniaturowego o powierzchni 7-łu metrów, ważącego 155 kg i osiągającego szybkość 135 kilometrów na godzinę. Ford zamierza przystąpić do masowej fabrykacji tego „kieszonkowego“ samolotu.

OD ADMINISTRACJI Czas odnowić prenumeratę na Listopad!

Zalegających z prenumeratą P. T. Abonentów upraszamy o rychłe wyrównanie zaległości przez przekazanie na P. K. O. Nr. 153.215 lub przekazami pocztowymi, by nie spowodować wstrzymania wysyłki pisma.

Dziesięciolecie zgonu Sienkiewicza.

Lwów, 6 listopada.
Staraniem Uniwersytetu Ludowego we Lwowie, odbywać się będą w każdy poniedziałek i czwartek, począwszy od dnia 4 XI, w sali Muzeum Przemysłowego następujące wykłady prof. Dr. B. Fullinwidera i prof. Dr. Westwalewicza: „Z teorii komórki”, „Powietrze i jego składniki”, „Organizm a środowisko”, „O zdolnościach twór-

czych organizmu”, „O prawach fizyko-chemicznych”, „Troska o potomstwo”, — „Węglowodany”, „O współzależności narządów i organów”, „Węglowodory”, „O zjawisku dziedziczenia”, „Maź pogazowa i gaz świetlny”.
Początek każdego wykładu o godz. 19-tej. Wstępny po 50 i 20 gr.; cyklowe po 5 i 2 zł.

Wykłady z biologii i chemji życia codziennego.

Warszawa, (Tel. wł.).
We wtorek 2 b. m. odbyło się zebranie pod przewodnictwem prezesa Związku Syndykatów Dziennikarskich p. Zdzisława Dębickiego dla ustalenia programu obchodu przypadającej 15 b. m. dziesiątej rocznicy śmierci Henryka Sienkiewicza. Program ustalono w porozumieniu z komitetem Kasy Literackiej, oraz zarządem Macierzy Szkolnej.
Staraniem Kasy Literackiej w dniu

rocznicy śmierci 15 listopada o godz. 10-ej rano w kościele katedralnym odprawione będzie uroczyste nabożeństwo żałobne. Staraniem Macierzy odbędzie się w całej Polsce szereg odczytów i pogadanek, ilu strujących działalność autora Quo Vadis, w lokalach wojskowych oraz w szkołach.
W piątek 19 b. m. odbędzie się w wielkiej sali Filharmonji wieczór reprezentacyjny dla uczczenia pamięci Sienkiewicza.

Wieści z Ameryki.

Drapacze chmur ze szkła. — Popularyzacja łaciny. — Hollywood ma stem portowem — Geizery jako siła elektryczna. — O ródzających właścicielach samochodów.

Nowy Jork w październiku.

Ulicę amerykańskich miast ze swojemi drapaczami chmur, wywierają dość przygnębiające wrażenie, bo podobne są do rozpadlin bez światła i rozkosznych promieni słońca. Mieszkańcy nie czuli się dobrze, mieszkałca w takim drapaczu, a zdawało się, że gigantyczne te budowli będą zawsze skonstruowane z cegiel i żelbetu. Tymczasem znany amerykański architekt William Orr Ludlow wpadł na oryginalny pomysł, aby szkłem odpowiednio stopionem ze stała zastąpić cement i żelazo. Ludlow pracuje właśnie nad wynalezieniem takiego trwałego stopu, z którego możnaby wybudować dom 40 sto piętrowy. „Będzie to kolosalny przewrót”, za pewnia Ludlow, „jakżeż pięknie będą kolorowe dachy z zielonego, białego lub czerwonego szkła. Dom taki będzie rodzajem termosu (podwójne ściany z prężnią w środku), i w zimie ochroni przed zimnem, a w lecie będzie przyjemnie chłodny”.

Klasyczne języki były dotąd bardzo zaniedbane w szkołach amerykańskich. W 1900 r. studiowało je zaledwo 100.000 uczni, zaś r. 1925 cyfra uczeni dosięgła do miliona — według doniesień „Classical Journal”, który propaguje z całym entuzjazmem zapale języki. Oprócz tego wyświetla się filmy opiewające historie rzymskich bohaterów, a w „Classical clubs” (zrzeszenia studentów) odbywają się wieczory, w których uczniowie występują w togach, a nie brak też i niewolników.

Hollywood nie jest filmów, przed kilku laty leszcze niezręczne, nieregularnie zbudowane, ma się stać w przyszłości wielkim portowem miastem, na liat Nowy Jork — Nowy

Orlean i już cały szereg spekulatorów pracuje gorączkowo nad jego rozbudową.

Hollywood staje się coraz bardziej amerykańskiem miastem, posiada nowsze urządzenia, pięć hoteli o 2000 pokoi prześliczne wille „białych” w dzielnicy „Libertaria” i osobną dzielnicę dla murzynów w stylu maurytańskim wybudowany dworzec kolejowy, niezliczona ilość kin, banków itd.

Wodospady Niagara zostały już zużyte do elektryfikacji kraju; obecnie inżynierowie pracują nad wyzyskaniem sil naturalnych geizerów, tryskających na północ od San Francisco w odległości 130 km. od tego miasta. Wybudowano już próbne studnie, założono tury w głębokości 150 m. pod ziemią. Rezultaty były wspaniałe, temperatura pary wynosiła 300 st i jak twierdzą geolodzy, pozostanie jedyną w Ameryce. Do ukorczania 7-miu projektowanych studni zamierzają wyobliczeń para na 50.000 kilow. elektryczności.

Ameryka to kraj automobilistów, którzy atoli nie bardzo dbają o swe żelazne rumaki. W ubiegłym roku skradziono samotnie stojących na ulicy samochodów, na sumę 300 mil. dolarów. Dlatego też prezes klubu automobilistów zażądał założenia specjalnego biura dedektywów dla wykrywania tych kradzieży. Niedbalosć właścicieli aut pochodzi stąd, że w Ameryce są bardzo wysokie premie za odszkodowanie kradzieży wozów.

OKULISTA

Dr. Leon Grudon, ordynator przy ul. Romanowicza 7, 2384 od godziny 12-1. 3-5.

„Kurjer Lwowski” z 6. 11. 26

INZ. EDMUND LIRAŃSKI.

Z nowych dziedzic wledzy i życia.

Akademia pisarzy i poetów.

Lwów 3 listopada.

Akademie sztuk pięknych, to instytucje będące wyrazem i oznakami twórczości ducha jak wiadomo obejmują one trzy działy malarstwo, rzeźbę i muzykę.

Autoryte: Akademii w dziedzinach kwiatu kultury każdego narodu, jakim jest sztuka, staje się sankcją twórczości i twórców.

Odnaczenie przez Akademię, uzyskanie nagrody Akademii za dzieło sztuki, rozslawia artystę i jest chlubą narodu.

I nie zawsze ma rację, osąd przestępnych estetyków, że Akademie przynależą „sztuk pięknych” są hamulcem dla nowych prądów, że w okresach, gdy duch twórczy kształtuje nowe formy lub tonuje nowe drogi, stają się twierdzami „reakcji w sztuce”.

W społeczeństwie kulturalnym musi istnieć widomy wyraz stosunku sztuki do Państwa. Mielismy w Polsce Ministerstwo odrębne którego agendy weszły w resort Ministerstwa Oświaty.

Różniżny jednak zupełnie tryżewo bez frazesów misie malarstwa i rzeźby! — w jakie warstwy i z jaką siłą budzącą, usplone dusze — walka, a one w naród?!

Czy kształcąca potęga sztuki malarzkiej lub plastycznej może dorównać potędze słowa... poezji?!

Czy obok dawnych sekcji w Akademjach sztuk pięknych nie należałoby kreować sekcję „poezji i literatury”!

Na to dało już odpowiedź życie! Minister Oświaty w Niemczech, otworzył uroczyste taką sekcję w Pruskiej Akademii sztuk pięknych — otwarcie nastąpiło w dniu 27 października b. r., przy uczestnictwie najslawniejszych pisarzy obecnej doby. Sekcja ta dla „sztuki pisarskiej i poezji”, otrzymała jako kierownika wybitnego pisarza Tomasza Mann'a i hojną dotację rządu. Jest ona pierwszym ciałem zastępującem autorytatywnie przez Państwo interesy narodowej literatury i jej twórców!

I ma zadanie niesłuchanie donosić i któremu nie sprostają prywatne zrzeszenia literackie.

Oto w pierwszym rzędzie opracowanie ustaw dla zahamowania demoralizującego wpływu bendnych piśmiel, idących w szerokie warstwy — nęca one taniością i sensacyjną pornografią niedopuszczenia do produkcji literatury rynsztokowej, panoszącej się i u nas na wystawach księgarskich!

Następnie czuwać będzie nad ruchem literackim: wydział z artystów i pisarzy, i to tylko zachęcając nagrodami do wybitnej twórczości na polu literatury ale czuwać na doła tej „cioty umysłowej”, którą warunki materialne zepchły

ly w otchłań beznadziejnej walki o byt!

„Państwo i sztuka — oświadczył minister oświaty — to dwa organy życia narodowego, wzajemne zróżniczenie zadań, kładzie trwały fundament dla utrzymania i dla rozwoju kultury narodowej!”

Wszelka prywatna inicjatywa i troska o sztukę ma swobodne pole, do rozkwitu „ale zdrowie moralne narodu” jest troską Państwa i tu jest ingerencja w tej dziedzinie, uzasadniona i konieczna.

Dalsze zadania nowej sekcji Akademii sztuk pięknych, wytworzą praca i życie!

A teraz kilka słów „pro domo sua” — jaka literatura wchłania ogół z dziedziny beletrystyki u nas w Polsce?!

O tem mówi nam statystyka w księganicach, wypożyczalniach i pozycje bilansu spółek wydawniczych!

Troska o zdrowy pokarm ducha, dla młodzieży, radców nad higieną moralną i etyczną, podobnie jak nad „higieną środków spożywczych dla ciała” — musi znaleźć wyraz w autorytatywnej instytucji, zapędy indywidualne ożywione i najlepszymi chęciami, niczego nie poprawia.

Ala rozważcie, że dzisiejsza literacka gangrena zatrucha i talenty literackie, bo w walce o byt, idą na drogie schlebienie instynktem i poządaniem mas czytelników i tworzą literaturę rynsztokową.

Nie chcę tu piętnować nazwiskami autorów, ale przypominam sobie

fakta, że napotykałem młodych chłopców zatopionych w lekturze trucielskiej polskiego autora p. t.: „Kult ciała”. A takiej lektury, namnożyły czasy powojenne tysiącami i to nieraz w obrzydliwych tłumaczeniach!

Czyż do Najjaśniejszej, Rzeczypospolitej nie powinien dojść wrócić głos oburzenia rodziców, że wypóżyłnie i księgarnie mają nieograniczoną swobodę, zatrufiania młodych dusz?!

Iu nie pomoga słowa, trzeba męskiego szlachetnego czynu w imię dobra narodu i miłości dla młodego pokolenia...

Pobłażanie świństwu jest „zbrodnią” — bierność i lenistwo pobłażają bo usuwają się tem od wysiłku, a przeciw już w piśmie świętem abo stoł mówią z pogandą o „letnich” — których się wypłuć winno.

I dlatego sprawa utworzenia sekcji literatury w Akademii sztuk pięknych jest sprawą dla nas aktualną i konieczną!... Państwową!!

Taka sekcja mogłaby stać na straży „czystości i piękna słowa” artystycznej twórczości i twórców.

Taka sekcja mogłaby objąć i zakres dbałości o doje twarów literatury; którzy dziś są przeważnie hełotanci w służbie wydawców i księgarzy. Taką sekcja mogłaby zapobiec krzywdzeniu autorów; i dać pewną ochronę wytwórczości oraz zabezpieczenie przed rabunkiem własności duchowej.

Narady w sprawie zjazdu oświatowego.

Lwów, 3 listopada.

Z inicjatywy Zarządu Głównego Związku Nauczycielstwa Polskich Szkół Średnich w ciągu września i października odbyły się konferencje szeregu zawodowych organizacji oświatowych, organizacji społecznych i działaczy oświatowych dla omówienia potrzeby organizacji i porządku dziennego Zjazdu, na którym byłby poruszony całokształt polityki oświatowej i chwili obecnej. W zebraniu wstępnie z organizacji społecznych wzięły udział między innymi: Związek Naprawy Rzeczypospolitej, Związek Strzelecki, Towarzystwo Odrodzenia Moralnego, Centralna Organizacja Pracowników Państwowych, Centralny Związek Osadników, Związek Zawodowych Pracowników Kolejowych.

Na skutek tych konferencyj wyłoniony został Komitet Organizacyjny Zjazdu i opracowano porządek dzienny, podział na sekcje i poszczególne referaty.

Powołany Komitet zdecydował poruszyć na Zjeździe cztery zaga-

dnienia mianowicie: szkoły jednolitej, organizacji władz szkolnych oświaty pozaszkolnej wpływu wychowawczego szkoły, Dla opracowania wskazanych zagadnień utworzono cztery sekcje.

Sekcje rozpoczęły już pracę w ciągu października i ustaliły: w sekcji 1-szej i 4-tej referaty, które obejmą kwestię szkoły powszechnej i jej związku ze szkołą średnią, szkół zawodowych rzemieślniczych i przemysłowych, szkół zawodowych rolniczych, szkoły średniej i wyższej, celu wychowawczego szkoły, organizacji młodzieży, treści i metod nauczania i bibliotek szkolnych.

Zjazd ma się odbyć podczas ferij Bożego Narodzenia; wzbudził duże zainteresowanie wśród organizacji zawodowych, oświatowych i społecznych i zapowiada się bardzo licznie. — Dobre przygotowanie Zjazdu może odegrać doniosłą rolę społeczną wobec aktualności poruszanych zagadnień i przyczyni się napewno do wyklarowania państwowej polityki oświatowej.

Kurjer lotniczy.

KOBIETY I SAMOLOT.

Wiek XX ty dopuścił kobiety do wszelkich zajęć męskich, naturalnie za wyjątkiem tych, których nie mogą wykonywać ze względu fizycznych. Czy kobiety mogą być pilotkami?

Od dawna już kobiety prowadzą samochody, u nas naturalnie mniej niż na zachodzie lub w Ameryce, gdzie nie ma poprostu kobiet bez tej umiejętności. Prowadzenie samochodu wymaga zarówno bystrości umysłu, jak niemiętej opanowania nerwów, a wreszcie znajomość konstrukcji silników. Wszystkie te cechy potrzebne są w większym stopniu przy prowadzeniu samolotów, która to umiejętność również jest wyłącznym zagadnieniem obsługi silników. Ko z bezwzględna pewnością zna wszystkie funkcje silników, ten po odbyciu ćwiczeń będzie mógł tak samo pewnie czuć się w powietrzu, jak i na ziemi. Ciociaż ilość kobiet, posiadających wykształcenie techniczne, jest znacznie mniejsza niż z ukończeniem uniwersytetami i dotychczas niewiele jest kobiet inżynierów, czy to w służbie kolejowej, czy też budowy maszyn, to jednak bezwątpienia nic nie stoi na przeszkodzie, aby młode kobiety uczyły się pilotażu, którego znajomości nabierają młodzieńcy po kilkunastocznej nauce.

W r. 1914 do aeroklubu niemieckiego zapisanych było 5 kobiet: trzy Niemki, jedna Czeszka, jedna księżniczka rosyjska, które wszystkie posiadały patenty pilotów. W czasie wojny i po niej przybywało coraz więcej kobiet interesujących się praktycznie pilotarzem i znana jest działalność francuskiej lotniczki Louisy Marype, która często odbywa podróże z Bordeaux do Paryża. Poza temi sporadycznymi wypadkami, chociaż kobiety lubią podróżować samolotami, dotychczas udział ich czynny w lotnictwie nie przybrał jeszcze charakteru ogólnego. Pierwsze próby w kierunku dopuszczenia kobiet do służby lotniczej widzimy w Japonii, gdzie obie panie marynarza wojenna przyjęła dwie panie w charakterze pilotów hydroplanów.

BUDOWA SILNIKÓW AEROPLANOWYCH W POLSCE.

Do Ministerstwa Spraw Wojskowych wpłynęła umowa przedwstępna, zawarta między reprezentacją warszawską zakładów czeskich Skoda a francusko-polskim towarzystwem na Okeciu w sprawie przejęcia „Frankopolu” przez firmę czeską. Po zbadaniu tekstu umowy Min. Spraw wojsk. zatwierdzi ją, poczem Skoda przystąpi do reorganizacji i rozszerzenia zakładów na Okeciu celem przysposobienia ich do produkcji silników spalinowych dla samolotów 450 KM. W przyszłości produkcja fabryki okęckiej zostanie rozszerzona. Obejmuje ona budowę samochodów i aeroplanów.

Z kraju.

× **Dyrektorem biblioteki Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie** mianowany został dr. Edward Kunze dyrektor biblioteki uniwers. w Poznaniu.

× **Zgon Perkinsa.** Onegdaj po długoletniej chorobie zakończył życie na naszej ziemi, z którą od kilkunastu lat był związany interesami p. Charles Perkins, wybitny przedsiębiorca amerykański, poważny udziałowiec i członek zarządu przedsiębiorstw naftowych w Małopolsce i fabryki narzędzi wiertniczych w Stryju. Jako prezes międzynarodowego komitetu powstałego w Londynie podczas wojny dla obrony interesów brytyjskich, francuskich, belgijskich i sprzymierzonych w sprawie naftowej w Galiifolji, Charles Perkins popierał energicznie w własnym kraju, jak również w Paryżu, podczas prac kongresowych, postulat niepodzielności Małopolski.

× **Pamiętki po generale Sowińskim.** Imitacje kul, które Rosjanie umieścili w kościółku na Woli w celu obramowania brązowych tablic rosyjskich, zawieszanych na ścianach dla upamiętnienia walk na Woli, gdzie zginął gen. Sowiński zostały przez rząd polski usunięte. Tablice zaś powyższe zostaną przeniesione do muzeum wojskowego, jako jedyne miejsce, gdzie mogą być przechowane.

Kurjer literacki.

Konstanty Wojciechowski. „Uwagi wstępne do badań nad nową literaturą polską” Lwów-Warszawa 1926, Książnica-Atlas. T. N. S. W.

Wydobyty z teki pośmiertnej ś. p. K. Wojciechowskiego rękopis zajmuje się wskazówkami, jakie przed przystąpieniem do badań naukowych otrzymać winni początkujący adepti studiów historyczno-literackich. W sposób zwięzły i jasny wyłożone zostały elementarne zasady obowiązujące każdego pracownika na wspomnianym polu. Z racji praktyczno-dydaktycznego charakteru „Uwag” i przeznaczenia ich dla zupełnie początkujących tekst nie został obciążony materiałem bibliograficznym.

CZTERDZIESTY CZWARTY ZESZYT „ŚWIATA”.

Czterdziesty czwarty zeszyt popularnego tygodnika ilustrowanego „Świat” zawiera niezmiernie interesującą ankietę p. t. „Obyczaje powojennego czasu” Wacław Siew-

roszewski drukuje elektryzujące egzotyczne opowiadanie p. t. „Wśród kosmatych ludzi” Julian Ejsmond dzieli się swoimi wrażeniami „Z rykowisk jeleni w Karpatach” Pozaatem znajdujemy artykuły: St. Krzywoszewskiego „Z tygodnia” J. K. Bendrowskiego „25-lecie Filharmonji Warszawskiej” Inż. Z. Kooperskiego „Niezwykłe dzieło inżynierskie” R. Palantowej „Reorganizacja gospodarstwa domowego” oraz wiele wesołych anegdod, feljetoników, informacji literackich, muzycznych, teatralnych i politycznych. Liczne ilustracje pięknie zdobią ten bogaty w treść zeszyt. Redaktorem „Świata” jest St. Krzywoszewski.

Kurjer szachowy.

Pod redakcją KLEMENSA FUNKENSTEINA.

Partje z odbywającego się obecnie turnieju mistrzostwo Lwowa na rok 1926.

Gra skandynawska.

Białe:		Czarne:	
Dr. Landau (0)	Knappeis (1)		
1. e 2 — e 4	1. S g 8 — f 6	22. W g 1 — e 1	22. a 6 — a 5
2. S b 1 — e 3	2. d 7 — d 5	23. W e 1 — e 3	23. S d 7 — f 6
3. e 4 × d 5	3. S f 6 × d 5	24. W d 1 — e 1	24. S f 8 — e 6
4. G f 1 — c 4	4. S d 5 — f 6	25. W e 3 × e 6	25. f 7 × e 6
5. S g 1 — f 3	5. G c 8 — f 5	(lekkomyślność, która nie udzieli kary).	
6. S f 3 — e 5	6. e 7 — e 6	26. G f 4 — e 5	
7. H d 1 — e 2	7. G f 8 — e 7	27. S c 3 — e 2	
8. g 2 — g 4	8. G f 5 — g 6		
9. h 2 — h 4	9. H d 8 — d 4		
10. S c 3 — b 5	10. H d 4 — b 6	28. H d 4 × c 5	27. c 6 — c 5
11. d 2 — d 3	11. a 7 — a 6	29. S e 2 — f 4	(poświęcenie pionka, celem otwarcia linii dla ofenzywy)
12. S b 5 — c 3	12. S b 8 — c 6	30. H c 5 — e 3	28. G g 6 × d 3
13. S e 5 × c 6	13. H b 6 × c 6	31. K c 1 — d 1	29. W a 8 — c 8
14. W h 1 — g 1	14. h 7 — h 5	32. S f 4 × h 5	30. W c 8 — c 2
15. g 4 — g 5	15. S f 6 — d 7	33. S h 5 × g 7	31. G d 3 — f 5
16. G c 1 — f 4	16. 0 — 0		32. W e 8 — c 8
17. 0 — 0 — 0	17. b 7 — b 5		33. d 5 — d 4
18. G b 3 — d 5	18. e 6 × d 5		(z groźnym opóźnieniem przekątną przez hetmana).
(posunięcie o nieco chorobliwej piękności).		19. W f 8 — e 8	34. W c 2 — c 1
19. H e 7 — b 4			35. W c 8 — c 2
20. H e 7 — b 4	20. H c 6 — b 7		36. H b 7 — h 1
21. H b 4 — d 4	21. c 7 — c 6		37. G f 5 — h 3
			i mat.

NOTATKI I ODPOWIEDZI.

Lwów, 4 listopada.

Turniej o mistrzostwo Lwowa na rok 1926 zakończy się przypuszczalnie w listopadzie grą zawodników w grupie zwycięzców, co zadecyduje o porządku ustanowionych nagród i udzieleniu połączzonego z pierwszą nagrodą tytułu mistrza Lwowa. W ogólnym turnieju ilość partii, które rozegrać musi każdy z uczestników, wynosi 9. Poniżej podajemy stan turnieju z 29 br., lecz już z opuszczeniem nazwisk graczy, nie mających szans wejścia do wyższej wspomnianej grupy zwycięzców, przy czym cyframi w nawiasie oznaczamy ilość granych dotąd ważnych partii. I tak wykazują: Wójcik 5 (7), Friedman 6 (8), dr. Landau 4 (5), inż. Pietrowski 6 i pół (9), radca Rączek 4 (8), Kurkiewicz 3 (3) i Knappeis 5 (9). Zatem pp. inż. Piotrowski i Knappeis grę w ogólnym turnieju już skończyli.

Teoretyk. Myli się Pan, sądząc, że w przedrozbiorowej Polsce kultura było raczej warcaby, a dla sztuki gry szachowej mało było zrozumienia. Mamy ra to między innymi taki np dowód: W swym „Dworzarnie” (z siódmej dekady XVI wieku) wkłada Łukasz Górnicki w usta jednego z szachistów następujące

rozważania: „Iście że jest czysta, a rozumu bystrego zabawa; ale to mi się do szachów nie podoba, iż nade wielka, uniejętność w nie bydz może. Do czego kto chce przyć, musi siła pilności przyłożyć, bardzo wiele czasu strawić, prosto jakoby się w zacnej, jakiej nauce ćwiczyli, a nakoniec gdy się najwięcej jeden nauczy, cóż umię? Gra i to jeszcze nie doskonała...” A na pocieszenie szachistów miorum gentium przytoczamy jeszcze to zdanie: „A przeto ja tak rozumiem: iż szachy lepiej po przeczkę umięć, niż być w nich wielkim mistrzem”.

A. D. „Kibice” są „plaga” ogólnoludzką. Pewne remedium stanowi dobre wychowanie. W kawiarni często trudno sobie poradzić, ale kluby uzależnił winny od tego przynależność członka.

Turniejowiec. Myśl o imprezie szachowej, w której uczestniczyliby tylko dotychczasowi mistrzowie Lwowa, podany pod rozwagę miarodajnych czynników. Na razie, jak długo trwa turniej, nie jest to aktualne.

Korespondencje w sprawach szachowych prosimy adresować do Redakcji „Kurjera Lwowskiego” „Dział szachowy”.

POLA NEGRI

w wspaniałym dramacie egzotyczno-orientalnym p. t. „Płotno krwi” (Na wschód od Suez) — KINO CHIMERA

Deklaracja lojalności socjalistów włoskich

Rzym, 4. 11. (AW.) „Giornale d'Italia” ogłasza listę dzienników, które tymczasowo nie mogą się ukazywać.

W jednej z miejscowości ukazały się dziś plakaty podpisane przez najbardziej znanych przywódców socjalistycznych, treść następująca: „Dalsz po nowym zamachu na Mussoliniego czujemy się w obowiązku oświadczyć wobec całego

społeczeństwa, że porzucamy niskie idee, ponieważ dosiiliśmy do przekonania, że szerzenie ich przynosi szkodę ojczyźnie i prowadzi do zbrodniczych czynów”.

Podpisani pod tym oświadczeniem pozostają pod ścisłą kontrolą faszystów, a to w celu sprawdzenia czy nie chodzi tu o akt podstępny.

Z prowincji donoszą o dalszych zaburzeniach,

Występy fałszywego carewicza w Rosji.

Moskwa, w listopadzie.

W tych dniach rozpocznie się w Kijowie ciekawy proces przeciw niejakiemu Petrenko i kilku chłopom, którzy są oskarżeni o propagandę monarchistyczną. Właściwy i główny sprawca propagandy ukrywa się dotąd, a jest nim nieistniejącym podobny do zamordowanego carewicza Aleksego, młodzieniec Malachow.

Według krążących wersji miano odnaleźć „carewicza” w jakimś klasztorze w Kijowie, a autentyczność jego osoby stwierdza „mama carewicza”, która, podczas gdy mordowano carską parę, miała go uprowadzić tylnymi schodami i ukryć we wielkim koszu. Wprawdzie we wszystkich historiach opisujących ostatnie chwile Romanowów, nie ma zmienki o tej mamce, jednak chłopci wierzą w to fantastyczne opowiadanie. Rok już upłynął od chwili, kiedy wystąpił fałszywy carewicz zyskując we wioskach na Ukrainie całe rzesze zwolenników, którzy na cześć przyszłego monarchy urza-

dzali wielkie uroczystości, szczególnie Petrenko to robił we wsi Soszinkowie. Carewicz przemawiał do ludu, głosząc prędko upadek bolszewizmu, upewniając wszystkich, że będzie dobrym carem i że rozda chłopom wszystką ziemię. Naturalnie popularność jego tak wzrastała, że aż rząd musiał się wmięszać w tę sprawę, tembardziej, że rozszerzano wieści iż zagraniczne państwa wiedzą o tym „prawdziwym carewiczu”, i przyjdą w danym momencie ku pomocy.

Historja ta przypomina, analogiczna z XVI. w. Wtedy awanturnik Griszka Otrepjow, podszedł się pod imię Dymitra, najmłodszego syna cara Iwana Groźnego i panował jako car przez czas jakiś, znajdując poparcie nie tylko u swego ludu ale i za granicą.

W Kijowie czekają z wielkim zainteresowaniem na ów proces nie wierząc, aby legenda o carewiczu tak prędko została zniszczona.

Z życia młodzieży.

Lwów, 4. listopada.

Komitet Przyjaciół Samopomocy akadem. młodzieży Zjednoczonej składał onegdaj przed licznymi zebranymi członkami Komitetu i młodzieżą akadem. sprawozdanie ze swej działalności. Zebranie to miało charakter towarzyski. Obecnością swoją zaszczytli je m. i. prof. Dr. Chyliński, prof. Dr. Beck, prof. Dr. Gizelt, oraz członkowie komitetu radca Fischer inż. Pordes i wielu innych. Imieniem Prezydium wykonawczego komitetu Przyjaciół przemówił Dr. Frenkel przedstawiając wysiłki dotychczasowe komitetu o poprawę bytu niezamożnej młodzieży. W końcu zaznaczył mowca, że młodzież Zjednoczeniowa, która wbrew nurtującym jeszcze ciągle prądom nie-nawiści nawet w sprawach Samopomocowych wypisała na swym sztandarze hasło miłości i braterstwa i tym hasłem pozostała wierną — zasługuje ze wszech miar na szczere poparcie całego zdrowo myślącego społeczeństwa.

Pięknym i niezwykłą serdecznością nacechowanym było przemówienie prof. Chylińskiego, imieniem Senatu akadem. Mówca przedstawiał starania na polu pomocy akadem. — zachęcając młodzież do intensywnej pracy nie tylko dla chleba i uzyskania posad ale dla szczytnych idei jaknajlepszego służeńia społeczeństwu i Państwu oraz wzbudził wiarę, że bliska jest chwila zniknięcia antagonizmów. W końcu przemówił prezes Dr.

Paneth przyrzekając imieniem zrzeszeń które na zebraniu reprezentował jak najdalej idące poparcie. Resztę wieczoru spędzono przy herbatce i wysłuchaniu życzeń młodzieży.

W ÓSMA ROCZNICE.

Warszawa, 4. 11. (PAT.) Dnia 11 b. m., jako w ósmą rocznicę usunięcia z Polski okupantów oraz powrotu z więzienia w Megdeburgu Marszałka Piłsudskiego, odbędzie się na placu Saskim w Warszawie defilada oddziałów wojskowych, którą przyjmie Marszałek a prowadzić będzie pierwszy wiceminister spraw wojskowych Komarzewski. W defiladzie wezmą udział wszystkie oddziały garnizonu warszawskiego.

WYNIKI WYBORÓW W AMERYCE.

Nowy Jork, 4. 11. (AW.) Według ostatnich doniesień demokraci zyskali wprawdzie przy wczorajszych wyborach do Izby Reprezentantów i Senatu kilka mandatów (w Senacie 6, w Izbie ep. 18) mimo to jednak republikanie pozostają w większości w obu ciałach ustawodawczych. Wybory ustaliły przyczyniły się w pewnej mierze do utrzymania wpływu i powagi zarówno republikanów i prezydenta Coolidgea, który zresztą — jak donoszą — nie wystąpi jako kandydat republikański przy wyborach nowego prezydenta.

Zjazd Weteranów wojskowych.

Lwów, 5 listopada.

Staraniem Korpusu Wyszuczonych Wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej Ziemi Południowo-Wschodniej Lwów, Ochronek 1, dnia 1 listopada b. r. odbył się Zjazd Delegatów Weteranów Wojskowych i Beretyfikantystów Wojskowych, przy licznym udziale Delegatów prawie, ze wszystkich miast ziem południowo-wschodnich.

Zjazd rozpoczęto solennym nabożeństwem o godz. 9 w kościele OO. Bernardynów. Korpus wziął udział w mundurach ze sztandarem, po nabożeństwie część uczestników Zjazdu udała się ze sztandarem złożyć wieniec Bohaterom naszego grodu. Zaś reszta uczestników obradowała w sali własnej Ochronek 1.

O godzinie 1/2 do 11-tej otworzył p. prezes korpusu Pawłowski zjazd trzykrotnym okrzykiem na cześć Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, protektora korpusu Józefa

Piłsudskiego. Na wniosek pana Dziędzielewicza uchwalono wysłać telegram hołdowniczy Marszałkowi Piłsudskiemu.

Z kolei prezes Pawłowski przywitał przedstawicieli władz wojskowych i cywilnych oraz delegatów.

W im. D. O. VI. byli obecni: kom. miasta pułk. Haudek, major Sałtan i pułk. Baczewski.

Prezes H. Dziędzielewicz wygłosił referat wyczerpujący. W dyskusji nad referatem zabierał głos liczni mowcy. Uchwalono wysłać memorjały: 1) Do Prezydenta Rzeczypospolitej; 2) Do Marszałka Piłsudskiego; 3) Do Premjera Bartla; 4) Do ministra spraw wewnętrznych.

Korpus przystąpił do Związku Naprawy Rzeczypospolitej Polskiej o czym zawiadomiono Centrale w Warszawie i we Lwowie. Zjazd zakończono o godzinie 7-mej wieczorem.

Olbrzymi pożar pod Lwowem.

Ogólna szkoda wynosi około 50.000 złotych.

Lwów, 5 listopada.

Wczorajszej nocy w Czyszkach powiat Lwów, w zabudowaniach folwarcznych OO. Franciszkanów, a dzierżawionych przez Wolfa Bachmana, powstał z niewiadomej na razie przyczyny pożar, który wspomagany wiatrem, w krótkim czasie objął cały szereg budynków i zniszczył

je doszczętnie wraz z inwentarzem i zbiorami. Pastwą płomieni padły również zabudowania gospodarza Lankomskiego.

Ogólna szkoda, jak dotąd zdołano obliczyć, wynosi 46.800 złotych.

Policja powiatowa, podejrzewając podpalenie, wdrożyła śledztwo.

Z sali koncertowej.

PIANISTKA BOŻEJKO.

Pianistka p. Wł. Bożejko opowiadała bez zarzutu jedynie techniczną stronę swego urozmaiconego programu. — Chętnie zrezygnowalibyśmy z cokolwiek trywialnej i dostatecznie ogranej rapsodji Nr. 2 Liszta na rzecz jakiegokolwiek bądź utworu Bacha. — Ujęcie artystyczne pozostawia wiele do życzenia: Przebiegający sposób pojmowania i frazowania przeszkadza w wydobyciu należytego wyrazu. Ubogie cieniowanie i kontrastowanie dynamiczne i rytmiczne w połączeniu z rozrzuconym pedalizowaniem nuży i nudzi słuchaczy. Pochwałić należy temperament i brak sentymentalności. Koncertantka powinna usilnie pracować nad pogłębieniem wyrazu, przy czem polecamy szczególnej jej uwadze utwory polifoniczne.

(w z.) Dr. J. K.

Nowa Klondycke w północnej Szwecji.

Sztokholm, w październiku.

Małe miasteczko Skellestea w prowincji Västerbotten, stało się od niejakiego czasu nową klondycką Europy. Gorączka złota, a właściwie miedzi ogarnęła ludzi, którzy masowo tu zjeżdżają aby się prędko wzbogacić. Wedle dotychczasowych obliczeń wartość 1 kg. wykopanej rudy wynosi do 50 fen., cały zaś jej wagon dochodzi do 900 kor. szw. Ponieważ znajdują coraz to bogatsze pokłady, zatem zdaniem górników można będzie wydobyć w okresie rocznym 1 tonnę złota a 6000 tonn miedzi; w dodatku rozszerzono wiadomości, że całe miasto Skellestea leży na złotych żyłach, każdy zatem obywatel kopie w obecnie w swoim ogródku.

URZĘDNIICY AUSTRIJACCY PONAWIAJĄ GROŹBĘ STRAJKU.

Wiedeń, 4. 11. (PAT.) Rokowania pomiędzy rządem austriackim a delegatami urzędników austriackich w sprawie uregulowania plac funkcyjnarjuszki państwowych w Austrii — przybrały obrót krytyczny. Przedstawiciele urzędników zażądali od rządu przyjęcia żądań urzędników do piątku, grożąc w przeciwnym razie strajkiem w najbliższy poniedziałek.

Różne.

× Wypłatę czwartej raty pensji kawalerom orderu „Virtuti militari” rozpoczęły już Izby skarbowe. Zaległe pensje za r. 1922 w wysokości 300 zł. wypłacone będą 15 bm. w całość.

× Doraźne kary zapłacono w Warszawie 24.500 osób. Od dnia 1 września br., tj. od dnia, w którym wszedł w życie doraźny mandat karny, policja ukarała w Warszawie 24.500 osób na sumę 27.337 zł. Najwięcej kar ściągnięto za zaśmiecanie ulic, wyskakiwanie z tranwajów i nieoświetlanie samochodów w nocy. Najmniej, bo tylko 84 osoby skazano za używanie w samochodzie innego sygnału — a nie trąbki z gumką gumową.

+ Przyszłość radia. Senator Marconi, który miał onegdaj wykład w Instytucie Inżynierów w Londynie, o teorii i praktyce takoteż i przyszłości fal radiowych na dalszą odległość, wyraził m. i. prorocze zdanie: „Nie będę zdaje się utopiścią kiedy powiem, że dnia pewnego elektryczne fale będzie można wykorzystywać do przeniesienia siły. Chodzi tylko o to aby wynaleźć środek, któryby wysyłał fale w równoległych promieniach.

NAJTANIEJ

Lwów
Boimów, 1.POLECAMY
WSZELKIE NAJPRZEDNIEJSZE GATUNKI
CUKRU
SPRZEDAŻ DETALICZNA.Lwów
Boimów, 1.

NAJTANIEJ

Na zlecenie telefoniczne nr. 48-31 dostarczamy do domu. 2433

A JEDNĄ KTE WSZYSTKO
MOŻNA BYĆ ZA PIENIĄDZEM**ROCKFELLER** — choćby wydał miliony — nie przeczyta lepszej książki, niż powieść Tolstoja, Stowosona, Hamsuna, Wellsa, którą każdy dzień może dostać za 95 groszy,ZA KĄPĘ WARSZAWSKIEGO PRZEDEK
KAWIARSKICH KONWERSÓW.**BIBLIOTEKA GROSZOWA**

WARSZAWA, MORSKIEGO 11.

W ostatnich tygodniach wydała

H. Tolstoj — Warańsk
E. A. Stowoson — Dżentel Radoży
S. Ibsen — Opowieści
H. G. Wells — Kraina Słońca
H. G. Wells —

Dla warszawskich braci,

wydanie słownego iu. piarwój.

Drukarnia: Basmola, Dostojeuwskiego,

Cotołdaga, Jakaja, Walfar Scotta.

Tom 25 gr. Skomponow. karantajny 9.50.

Dla prenumerentów dawno mogoryja

piłk., dodatki dla młodzieży.

Dziela,
Brozury
Afisze
Czasopisma
wzszelkie druki

ORAZ

po cenach umiarkowanych
przyjmuje**DRUKARNIA POLSKA**

Lwów

ul. Chorażozyzny 17.

Tel. 29-19.

Nauka i wychowanie.

STENOGRAFJI wycza o-
becnie darmo, listownie.
Redakcja Stenografa, War-
szawa, Szczygła 12. 3071**NERWOWI NEURASTENICY**cierpiący na drażliwość, słabość woli, brak energii, melancholję, przesyt życia, bezsenność, ból głowy, wrażliwość nerwów, śledziennic, nerwowe zaburzenia serca i żołądka, otrzymują bezpłatną brozurę Dr. Weisego, „Cierpienia nerwów”.
Dr. Gebhard & Co Gdańsk 35.

3741

Perlmuttera Ultramarinajest bezwzględnie najlepszą i najwydatniejszą farbą do białizny, wapna i celów malarskich.
Odnznaczona na wystawach w Brukseli i Medjolanie złotymi medalami. 2290**Meble klubowe i salonowe**

gotowe i na zamówienia — oraz przyjmuje wszelkie roboty tapicersko-dekoracyjne tak w miejscu jak i na prowincji 3080

Pracownia tapicerska Wł. Prokopek

Tel. 48-25. Lwów, ul. Zimorowicza 1. 6. Tel. 48-25

Nauka i wychowanie.

WYUCZAM artystycznej tkaniny ręcznej roboty na pull-over, kamizelki. Informacje od 9-1, 3-6-tej obecnie ul. Zyblikiewicza 21 il p przedtem Zielona 5 D. 3168

Różno.

UNIEWAŻNIAM książeczkę wojskową Nr. 5388/24 wydaną przez P. K. U. Złoczów na nazwisko Jędrzej Hulak zamieszkały w Remizowcach. 3156**RUCHOME ABECADŁO**, duży format po 3-50, abecadło dla dzieci w pudełkach à 60 gr. wysyła: Matwójczuk, Lwów, Pańska 17. 3017**PRACOWNIA** sukien Lucyny ul. Mikołajaja 18/1. p. (naprzeciw Lektora) przyjmuje wszelkie przeróbki, modernizowanie futer. 3159

Kupno i sprzedaż.

FORTEPIAN lub pianino kupię zaraz. Gotówka. Nowacki Pańska 17. 3136**JADALNIA** modna, kompletna z zegarem stojącym, sypialnia mahoniowa wiedeńska do sprzedania. Firmą Markiewicz, Rynek 42, sklep korzenny. 3151

Posady i praca.

UCZNIOWIE lub uczeniec znajdują umieszczenie Piłajarów 64. 3152**AGRONOM**, kawaler administrator, rządca, poszukuje posady rządcy, samodzielnie lub pod dyspozycją. Miejscowość obojętna. Długoletnia praktyka i pierwszorzędne referencje. Zgłoszenia do admin. „Kurjera Lw.” pod „Agronom”. 3741**ADAM SERAFIN**

Lwów, Sienkiewicza 5. 3158

wylączony skład najlepszej
HERBATY i KAWY**FUTRA** wszelkie wykonuje solidnie, tanio i punktualnie **PRACOWNIA FUTER****KAROLA SCHÜRERA**
LWÓW 3049 **Senatorska 10****Na spłaty.**Na płaszcze i kostjomy
modne wełny i plusze

poleca firma

LUBLIN i VOLK
Sobieskiego 8. 3058**ŻARÓWKI** „TUNGSRAM”
„OSRAM” „PHILIPS”od 100 watt w wyż za bezcen! Żarówki od 10
do 32 świec **po 1 zł. 25 gr.**

poleca

ELEKTROBŁYSK Lwów, ul. Skarbkowska 4,
(naprzeciw kina Lew). 3149**LYŻWY**oraz wszelkie artykuły do sportu zimowego
hurtowo i detalicznie poleca**K. Parafiański i S-ka**
KRAKÓW, SŁAWKOWSKA 14. 3150**PRZECIWKO SZCZUPŁOŚCI**używać stale należy oddawna uznanych **Wschodnich Pigulek Wzmacniających „Orient Kraft Pillen”**. Powodują one już w krótkim czasie znaczny przyrost na wadze, kwitnacy wygląd oraz pełno, piękne kształty ciała (u pań przepyszny biust) potęgują chęć do pracy, wzmacniają krew i nerwy. Gwarant. jako nieszkodliw. zalec. przez lekarzy. Wiele podziękowań. Cena paczki zł. 8. Dr. Hugo Caro, Sp. z o. o. Gdańsk. 61. 3143

L. 1122/26.

Ogłoszenie.

Celem zabezpieczenia przewozu lokalnego towarów monopolowych na przetrzenie:

Od głównego względnie innego dworca kolejowego we Lwowie do Państwowego Magazynu wyrobów tytoniowych we Lwowie plac Cłowy 1. 1, i odwrotnie na rok 1927 t. j. za czas od 1. stycznia 1927 do 31 grudnia 1927 r. rozpisuje Państwowy Magazyn wyrobów tytoniowych we Lwowie rozprawę ofertową na dzień 28 listopada 1926.

Do rozprawy tej mogą oferenci wnosić pisemne oferty w zamkniętych kopertach, oraz z przepisaniem wadium.

Oferty winny być ostemplowane znaczkiem na 2 zł. Bliższe warunki przetargu można przejrzeć w rozpisującej rozprawę Dyrekcji Państwowego Magazynu wyrobów tytoniowych we Lwowie. 3160

**Popierajcie cele Towarzystwa
Szkoły Ludowej.****Ceny ogłoszeń** • Za wiersz milimetryowy zwyczajny za tekstami miejscowe 12 gr. zamiejscowe 15 gr. zagraniczne 18 gr. Nadesłana i nekrologja miejscowe 30 gr. zagraniczne 54 gr. Kronika, repertuar dział ekonomiczny miejscowe 40 gr. zamiejscowe 45 gr. Po kronica, komunikaty, psaki i inseraty na stronkach tekstowych miejscowe 36 gr. zamiejscowe 46 gr. zagraniczne 75 gr. Drobną ogłoszenia za słowo miejscowe 6 gr. zamiejscowe 8 gr. zagraniczne 9 gr. kupno i sprzedaż miejscowe 8 gr. zamiejscowe 10 gr. zagraniczne 12 gr. matrymonialna, korespondencja prywatna miejscowe 12 gr. zamiejscowe 15 gr. zagraniczne 18 gr. poszukujących pracy za słowo 2 gr. W drobnych ogłoszeniach słowo tłustym drukiem podwójnie.Nakładem Nowej Polskiej Spółki Wydawniczej Sp. z ogr. odp.
Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

Z drukarni Polskiej we Lwowie, Chorażozyzna 17, Tel. 29-19.

Odpowiedzialny redaktor: Tadeusz Stroński.